

Zeevervuilingen waargenomen in 2015

In 2015 werd in het kader van het Belgisch programma voor luchtobservaties boven de Noordzee in totaal 214 uren boven zee gevlogen. Er werden 73 vervuilingen afkomstig van schepen waargenomen op zee: 5 operationele en 68 accidentele. Ook werd voor het eerst de zwaveluitstoot van schepen in het oog gehouden.

In 2015 vloog de wetenschappelijke dienst [BMM](#) (KBIN - OD Natuur) in het kader van het Belgisch programma voor luchtobservaties boven de Noordzee in totaal 214 uren boven zee. Doordat er in 2015 geen internationale vluchten plaatsvonden, werden alle vluchten boven de Belgische zeegebieden en ons omringende wateren uitgevoerd en dit in het kader van de Belgische kustwacht. Van deze vluchten werden 172 uur besteed aan pollutiecontrole en 42 uur aan visserijcontrole. Van de pollutiecontrolevluchten werd ongeveer 60 uur (35%) besteed aan de opvolging van het Flinterstar-incident (monitoring van accidentele olieverontreiniging afkomstig van het wrak van de Flinterstar en begeleiding vanuit de lucht van bestrijdingsschepen).

Vliegtuig

2015 was een eerder ongewoon operationeel jaar omdat het eigen toezichtsvliegtuig van de BMM door lastige onderhoudsproblemen lang aan de grond stond. Daardoor moest de BMM bijna 6 maanden beroep doen op een vervangtoestel dat niet met de speciale sensoren is uitgerust om zeeverontreinigingen vanop afstand te detecteren. Dat maakt de opsporing van scheepslozingen op zee natuurlijk moeilijk. Desondanks werden tijdens de nationale toezichtsvluchten in totaal 73 zeevervuilingen in en nabij de Belgische zeegebieden waargenomen in 2015.

Operationele lozingen

Slechts in 5 van deze gevallen werd de zeevervuiling veroorzaakt door een operationele scheepslozing:

- Er werden 4 operationele vervuilingen van een andere schadelijke stof dan olie waargenomen. In drie gevallen kon de vlek gelinkt worden aan een schip en daarbij ging het slechts in één geval om een illegale lozing en twee keer om een toegestane lozing. Bij de vierde vlek was geen schip in de buurt.
- Verder werd nog 1 toegestane lozing van vaste ladingresten vastgesteld.
- In 2015 werd geen enkele operationele olieverontreiniging op zee waargenomen, wat de eerste keer is sinds het begin van het luchttoezicht in 1991. Dit is op het eerste zicht een bijzonder positief resultaat maar het is mogelijk wel te wijten aan de beperkte beschikbaarheid van het speciaal uitgeruste toezichtsvliegtuig dit jaar.

Accidentele vervuiling

Een cruciale opdracht in 2015 betrof het monitoren van accidentele olieverontreiniging afkomstig van 2 scheepswrakken, waarbij in totaal 68 olievlekken op zee werden waargenomen:

- In het zomerhalfjaar werden de bergingswerkzaamheden van de Baltic Ace in de nabije Nederlandse wateren vanuit de lucht opgevolgd. Er werden 12 accidentele olieverliezen uit het

wrak van de Baltic Ace vastgesteld. In 2 gevallen waren ze groot genoeg om op zee te worden bestreden.

- Tijdens het incident met de Flinterstar, een cargoschip dat na een aanvaring op 6 oktober 2015 zonk voor Zeebrugge, en waarbij naar schatting tussen 100 en 300 ton olie uit het wrak van de Flinterstar is gevloeid over een periode van een maand, werd ons vliegtuig van in het prille begin geactiveerd om de situatie op zee vanuit de lucht te bekijken. Het vliegtuig heeft zo tijdens het Flinterstar-incident in totaal 56 accidentele olievlekken waargenomen en gerapporteerd naar het crisiscomité aan wal. Dit is van groot belang gebleken voor de evaluatie van het incident en het aansturen van de noodinterventies.

Monitoring van zwaveluitstoot

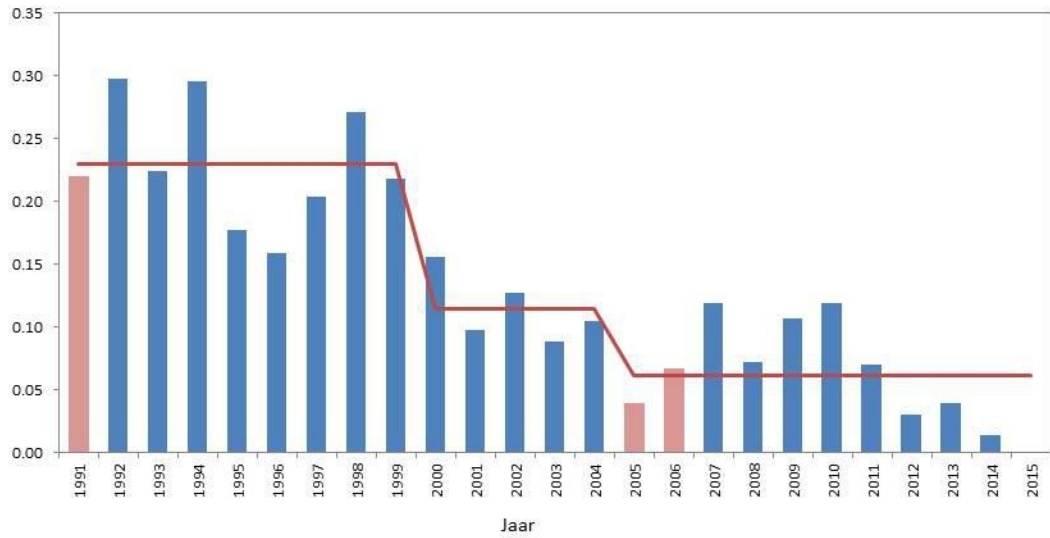
In 2015 is het vliegtuig ook begonnen met de monitoring van zwaveluitstoot door schepen. Zo werd in het kader van een Europees pilootproject voor de handhaving van de strengere zwaveluitstootnormen voor schepen voor het eerst een testcampagne georganiseerd met een zogenaamde 'sniffer'-sensor die zwavel in de lucht kan meten. Tijdens deze campagne werden bij 5 schepen verdacht hoge zwavelwaarden opgemeten, die telkens voor verder onderzoek werden gerapporteerd aan de bevoegde havenstaatcontrolediensten. Deze nieuwe toezichtsoverdracht op zee zal de komende jaren ongetwijfeld aan belang winnen.

Tot slot werd tijdens een transitvlucht één waarneming gedaan van een olieverontreiniging in de haven van Antwerpen. Ze werd onmiddellijk gerapporteerd aan de bevoegde autoriteiten om een opvolging te verzekeren.

Wrak Flinterstar en olievervuiling (Foto BMM - OD Natuur - KBIN)

Aantal geobserveerde operationele olievertreinigen per vliegtuig

Aantal geobserveerde operationele verontreinigingen van andere schadelijke stoffen per vliegtuig

